

سرخ پنهان

www.ketab.ir

نویسنده: محمد علیراده ثانی

سرشناسه	: علیزاده ثانی، محمد، ۱۳۵۱
عنوان و نام پدیدآور	: رخ پنهان / نویسنده: م. علیزاده ثانی
مشخصات نشر	: تهران، انتشارات نرگس، ۱۳۹۴
مشخصات ظاهری	: ۱۰۴ صفحه، ۲۲ × ۱۵، س م
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۷۱۱-۰۲-۶
وضعیت فهرست نویسی	: قیفا مختصر
یادداشت	: فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است.
موضوع	: نثر ادبی
شناسه افزوده	: صفایی، فاطمه، تصویرگر
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۸۱۳۳۰۱

رخ پنہان

نویسنده: محمد علیزاده ثانی

طراح جلد: فاطمه صفایی

مشاور و صفحه‌آرا: بهاره آقاعلی

ناشر: مؤسسه انتشارات نزهت

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: شرکت مبینا چاپ

تیراژ: ۲۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۴

قیمت: ۵۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۷۱-۰۲-۶

آدرس: یوسف‌آباد، خیابان سیزدهم، پلاک ۳۷، طبقه پنجم، واحد ۵۴ و ۵۵

تلفن: ۸۸۷۲۱۳۸۲

بی مقدمه

زندگی تستن یک بشقاب است

زندگی یافتن سکه دهشاهی در جوی خیابان است...

واژه ها را باید تست واژه باید خود باد، واژه باید خود باران باشد

سهراب سپهری

کتابی که در پیشرو دارید، عرصه صمیمیت و راستی است؛ زیرا نثر و روایت بی تکلف ادبی اصولاً چنین است. اگر فلسفه، هسته خردورزی است؛ اگر اخلاق، نسخه سعادت است؛ اگر تاریخ، سرگذشت آدمی است؛ اگر جامعه‌شناسی، آئینه رفتار اجتماعی و روانشناسی، آزمایشگاه رفتار فردی است؛ ادبیات، عصاره این همه را به کمال و کفایت در خود دارد؛ زیرا از یک سو جلوه‌گاه اندیشه است و از دیگر سو، طنین عاطفه. هم با تلطیف عواطف ما، ارزش های الهی و فضایل انسانی را به ما متذکر می‌شود و هم با خود ما را به تماشاگاه راز می‌برد تا راه پیوندمان را با حقیقت هستی بگشاید.

رخ پنهان، قاب‌هایی از تصاویر شهود نویسنده‌ای است که زندگی را آنچنان که آزموده است، تفسیر می‌کند. رخ پنهان، بیانگر وجوه آشنا اما نادیده و ناگفته حیات است و محمد علیزاده‌ثانی، تمام این وجوه را که بارها از برابرشان عبور کرده‌ایم، اما هرگز به درک و تجربه باطنی آنها نائل نیامده‌ایم، باز می‌نمایاند. هیچ‌کدام از شخصیت‌هایی که در رخ پنهان از آنها گفت و گو می‌شود، کنش‌پذیر و یا به عبارت دیگر «منفعل» نیستند. دایره وجود و شخصیت آنها را فعل آنها معلوم می‌کند، اما افعال آنها ضمن اینکه در کمال وقوع است، رمزی و تمثیلی نیز هست.

با تأملی ژرف در کار «زندگی پژوهان» می‌توان دریافت که همواره یا به زمین پرداخته‌اند و یا به آسمان؛ حال آن که در رخ پنهان، زمین و آسمان آشتی گرم و صمیمانه‌ای با یکدیگر دارند.

علیزاده‌ثانی در این نوشتارها، مرگ آگاهی، ترس آگاهی، رستاخیز باوری، خرد و خرد برتر خود را نشان می‌دهد.

او در توصیف زندگی و ترسیم سایه روشن‌های ناپیدای آن، چنان است که با خواندن هر یک از نوشتارهایش با خود می‌گوییم من نیز این حال یا آن تصویر او را پیش از این درک کرده یا دیده و چه بسا می‌توانستم به بیان آورم!

این تأثیر و خاصیت قلمی است که نه تنها منادی زندگی، که نمایانده آن است و البته برتری آن که در عمل نشان می‌دهد، بر آن که ارائه نظر می‌کند، بر اهل تأمل پوشیده نیست.

درخ پنهان

او در رخ پنهان از عهده توجیه درست زیستن آدمی بر خاک به خوبی برآمده است. باطن و ظاهر زندگی در کار او باهمند و یکی دلالت‌کننده به دیگری است؛ در منظر او باور به خدا، باکی و نیکی، رادمردی و داد و دهش و نماز و نیایش با زندگی و عشق و شهامت و فقر و مکنت و سود و سرور یگانه‌اند.

در رخ پنهان، فراتر رفتن و بر شدن آدمی ممکن نیست جز با درگیر شدن مدام و مستمر با زندگی و درگیر و دار آن بودن و پاکدین و رادمرد کسی است که می‌زید، اما بلند و رفیع. آن که به جهان پشت می‌کند و از درگیری با بدان می‌پرهیزد و تنها به نکوهش بدی می‌پردازد، اگر خود به منزلگاه برسد دیگران را به مقصدی جز لابلای گری و خلط مراتب کمال با منازل گمراهی و ضلال رهنمون نخواهد شد.

محمد علیزاده بی‌شک می‌توانست مانند طایفه‌ای از نثرنویسان و روایتگران امروز، فرم‌گرایی و معناگریزی محض پیشه کند و روایت زندگی را چنان در غبار غموض و پیچیدگی فرو برد که بی‌دردان سپاس کلامش را داشته باشند؛ اما روایت او چون خود زندگی ساده و بی‌تکلف است؛ همچون آیینهای صاف در برابر آفتاب که بر نادیده‌ها و ناگفته‌های ما می‌تابد و همچنان ما را در این اندیشه فرو می‌برد که ما نیز این حال یا آن تصویر او را پیش از این درک کرده یا دیده و چه بسا می‌توانستیم به بیان آوریم!

پدرام پاک آئین